

Restaurálási dokumentáció

Cím: BECEFA (vegyes) 1780-1805

Méret: kb. 19 cm x 24 cm x 2,5 cm

Tulajdonos: Baranyai Református Egyházmegye Levéltára

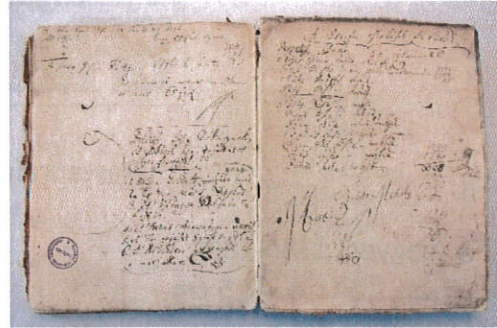
Tárgyleírás:

A vasgallusz tintával írt, merített papírból készült íveket három, gerincből kiemelkedő zsinighbordára fűzték, a keménytáblás kötés gerincrészét és sarokrészeit vöröses barna színű bőrral borították, a táblákat festett papírral borították. Az elő tábla felső részén kéziratos címke található, a bőrborítást többsoros vaknyomásos léniadíszítéssel látták el, a könyvtest metszésoldalai vöröses színűre festettek, a könyv lapjait több helyütt tulajdonbélyegzővel látták el. A kötet lapjai között több, különféle méretű kéziratos papír is található beillesztve. A táblák hosszanti oldalára eredetileg textilszalagot helyeztek. A könyv gerincrészén, valamint az elő táblán öntapadó modern címkék találhatók.

Állapotleírás:

A könyv kötésanyagai erősen elhasználódtak, kopottak, a tábla anyaga felrétegződött. A bőrborítás rendkívül sérült, gerincrészen kiterjedt hiányok láthatók, a gerinc szabadon áll. Az elő tábla papír borításának kb. fele hiányzik, a háttábla borításából csak kis töredék tapad lazán a táblához, a feliratos címke szintén hiányos. A könyvtest fűzése meggyengült, sérült, több ponton elszakadt. A kötet lapjai és metszésoldalai porosak, foltosak, ujjnyomokkal, a kilógó lapszélek szakadozottak, kisebb hiányokkal, gyűrődésekkel. A kötéstáblák belső oldalára kiragasztott meggyengült feliratos előzékrészek elemelkednek a tábláktól. A táblák hosszanti részére behelyezett textilszalag elveszett, de a nyomai felfedezhetők. A kötet anyagain penészfertőzésre, lapjain tintamarásra utaló jelek nem voltak megfigyelhetők.

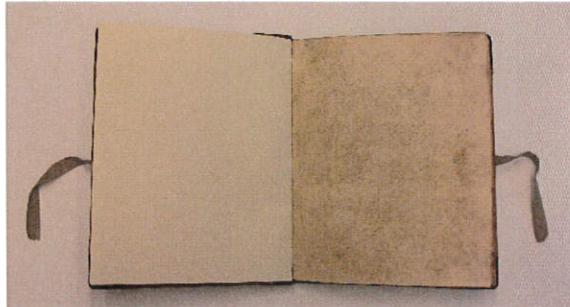
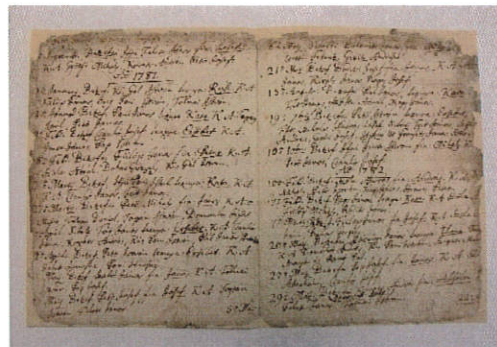
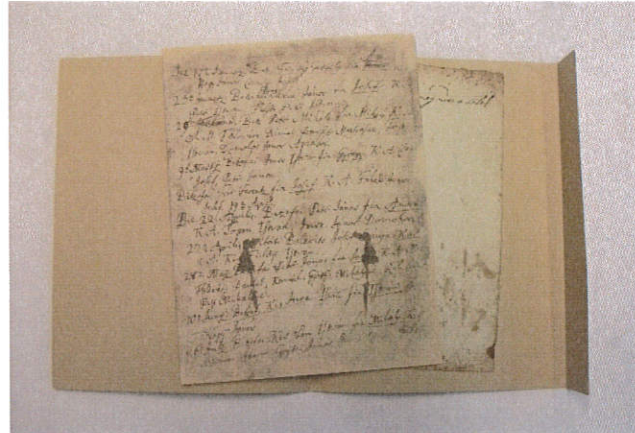

Restaurálás:

Fotódokumentáció készítése és a könyvtest kéziratos lapjainak számozása után a könyvtest kiemelése történt a táblák közül. A kiszáradt enyvréteg miatt a meggyengült előzékek könnyen felemelhetők voltak. A fűzőanyagok és enyvmaradványok eltávolítása után a metszésoldalak és lapok gyengéd felületi portalanítása történt lágú latex szivaccsal. Az íróanyagok oldódási próbája után a könyvlapok nedves kezeléssel estek át, mely során a papírban felgyűlt károsító vegyületek nagy része a víz hatására távozott. A nagyobb hiányok pótlása kézi papírontással, cellulózrost péppel történt, a meggyengült részek japán fátyolpapír alátámasztást is kaptak, felületi után enyvező anyagként búzakeményítő és metil-cellulóz vizes oldatának használatával. A kisebb lapszéli szakadások javítása kézzel, japán fátyolpapírral és metil-cellulóz vizes oldatával történt. A kijavított és összerendezett ívek felfűzése az eredeti technológia szerint három, gerincből kiemelkedő zsinegbordára történt, majd a gerincrészen enyhén gömbölyített formában enyves rögzítést és japánpapír kasírozást kapott. Mivel az eredeti teleírt előzék meggyengült és eredeti funkciója módosult, viszont a könyvtestnek nagyobb teherbírára van szüksége, emiatt új, az eredetihez hasonló jellegű erősebb, savmentes előzék beillesztése indokoltnak tűnt.

A könyvtest betáblázása után az eredetihez hasonló színűre festett juhbőr borítás került a gerinc- és a sarokrészekre az eredeti arányokat követve, táblaborításként pedig a tábla eredeti borítómaradványát is felhasználva, ahhoz hasonló színűre festett merített papír került felragasztásra, majd a kiegészített címke is visszakerült és a táblák hosszanti metszésoldalára pamutszalag behelyezése történt. Az eredetileg a lapok közé rögzítés nélkül beillesztett különféle méretű lapok visszakerültek helyükre. A 2-3. oldal az eredeti könyvmérettől nagyobb, ezért a sérülések megakadályozása végett a lappár külön savmentes palliumba került, végül a kötet egy savmentes kartonból készült védőtokba került a további hosszú távú tárolás megoldásaként.

Felhasznált anyagok:

Latex szivacs, radírgumi, cellulózrost, japánpapír, metil-cellulóz, csontenyv, búzakeményítő, szürkelemez, festett juhbőr, savmentes karton, kenderzsineg, len cérna.

Budapest, 2021. február 10.

Sallai Katalin
Levéltári restaurátor